

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 pe un an 20 cor.
 pe 6 an 10 cor.
 pe 1/2 an 5 cor.
 pe o lună 2 cor.
 Nr. 21 de Duminecă pe an 4 cor.
 Pentru România și străinătate pe an
 40 franci.

Manuscrisurile se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un nr. garsonă: până la
 1000; a doua oară 12 bani; a 3-a
 oară 8 b. de fiecare publicație.

Adăst abonamentelor, cât și inserțiilor,
 se face numai în Arad.

Telefon pentru oraș și comitate

Scrisorile adresate nu se primesc

GERMANIA CONTRA UNGURILOR.

»Wiener A. Zeitung« de Sâmbătă primise din Berlin știrea că în cercurile conducătoare germane domnește o mare răceală față de Unguri, și peste tot: relațiile între guvernele celor două state sunt nu se poate mai încordate. Ear aceasta nu numai din cauza neînțelegerilor cu privire la încheierea convențiilor comerciale, ci și a altor afaceri înafară de această sferă. Guvernul german e separat pe contele Tisza deja pentru legea de emigrare prin care comerțul german i-s'au adus pagube însemnate. Societățile germane au și făcut atunci o reprezentare către guvern, acesta a intervenit la Budapesta, dar fără succes.

Înregistrând știrea aceasta, »Budapesti Hirlap« de Duminecă scriea:

»Trebue să ne îngrijoreze chipul cum Nemții increzuți vor să diriga din Berlin afacerile noastre interne. Germanizarea forțată umple de groază popoarele din lumea întreagă, pentru-că nici un popor din lume nu a recurs la așa mijloace neomenoase pentru a desnaționaliza, ca Germanii. Ear cât despre afacerea societăților germane de navigație, e spurcată. Cu minciuni cari au umplut lumea, prin calomni și cu bani mulți au lucrat aceste societăți pentru-ca, la adăpost de orice concurență, să câștige dela cea mai săracă pătură a poporului maghiar. Au aranjat adevărat tirg de sclavi în mijlocul Europei.«

Și organul opoziției unite felicita pe Tisza că li-a dat Nemților peste — labe...

Fapt e că eri întreaga presă maghiară anunța întreruperea negocierilor în vederea încheierii unei convenții comerciale cu Germania, ear oficiosul »Magyar Nemzet« cauta să desmintă știrea ziarului vienez.

Cetim însă acum despre desbaterile urmate în Reichstagul german. Și anume în ședința dela 5 c., în care Dr. Spahn (din centru) a zis între altele:

»Se înșală monarchia austro-ungară dacă crede că Germania-i va acorda dreptul celui mai mare favor dacă nu se va încheia contractul-tarif (aprobări sgomotoase în dreapta). Ori cât ar fi de strînse relațiile politice, scopurile politice ori cât ar fi de identice, — și sunt între cei dintâi cari se bucură de asta, pentru-că știu ce interese mari reclamă înțelegerea deplină cu Austro-Ungaria — totuși asta nu ne poate determina să ne dăm legați de mâni și de picioare Austro-Ungariei« (aprobări sgomotoase în dreapta).

Reprezentantul celui mai important partid german, a partidului care în trecut de atâtea ori a mănât apa pe moara Ungurilor, eată, în chip neîndoios ia poziție încontra — Ungurilor. Numai suferă adecă îndoială, că deși — voind să fie absolut parlamentar și diplomat — Dr. Spahn a vorbit de

Austro-Ungaria, săgețile sale au fost îndreptate împotriva numai a Ungurilor, căci numai guvernul acestora este în războiu cu guvernul german.

Din punct de vedere economic, nici vorbă, ar trebui să felicităm și noi pe contele Tisza dacă el într'adevăr a dat Nemților peste — labe numai pentru ca astfel să protejeze «cea mai săracă pătură a poporului maghiar», pe emigranții adică. Chiar ziarele maghiare însă alarmaseră, pe acea vreme, opinia publică din țeară și denunțaseră că societatea Cunard Line, care duce din Fiume pe emigranți, practică cel mai neomenos comerț.

Considerantele economice nu sunt deci de loc clare. După cum nu înțelegem nici îndrăzneala lui »Budapesti Hirlap« care dăscălește atât de aspru pe Germanii pentru politica lor de desnaționalizare... Cum adică? Cei dela organul »imperului maghiar« nu cunosc încă un stat ori popor european care să facă o politică de desnaționalizare mai păcătoasă? Dar citeasca colegii budapeșteni mărturisirile celor dela »A Hét«, ori răsfoiască prin propriu lor organ și vor găsi cele mai violente cuvinte la adresa naționalităților și laudele cele mai exagerate la adresa guvernelor pentru măsurile sălbatice de desnaționalizare...

Dar, în fine, noi n'vrem să ne punem la discuție acum pe tema asta, ci simplu să înregistrăm, că din punct de vedere politic ne pare bine de scărmanea ce li-s'a dat în Reichstagul Germaniei increzuților nostri heghemont. Prietenia cu Germania l-a făcut pe șovinist de atâtea ori să peardă măsura dreptei judecăți. E vremea să fie aduși la realitate.

Orașul Arad și banca »Victoria«. În ședința de ieri a comisiei financiare a orașului Arad s'a hotărât unanim a se propune adunării municipale ca din banii orașului o parte să fie puși spre fructificare și la banca »Victoria«. Din acest incident ziarul »Aradi Közlöny« de azi scrie un articol în care la urmă face politică.

Noi credem că afacerile de bancă nu trebuie amestecate cu cele politice. Orașul a mai avut bani depuși la »Victoria«, ceea-ce fără îndoială e un semn de soliditatea băncii și de încrederea de care ea, cu drept cuvânt, se bucură în toate părțile.

Mandatul Cașoviei. Mandatul din Cașovia în urma morții lui Beöthy Akos, a devenit vacant. Se vestește că opoziția aliată va pune candidat pe Eugen Deil, secretarul camerei de industrie și comerț de acolo.

Un monument lui G. C. Cantacuzino.

Duminecă s'a inaugurat în București statuia lui G. C. Cantacuzino. Cu acest prilej »Secolul« scrie următorul articol bine simțit:

Mâne, Duminecă, se inaugurează, pe locul numit mai înainte »piața Ioanei« un monument ridicat lui George C. Cantacuzino... un monument, în același timp, de iubire, de admirație și de pietate liberală.

Ni-aducem aminte — par'că a fost ieri — câtă jale cuprinse pe toți Românii când o moarte crudă și timpurie smulse dintre noi pe bărbatul acela cari făptuise mari lucruri și pe care-l credeam ursit să ajungă, într'o zi, el însuși a fi o culme printre cele mai îndelung radioase ale culturii noastre naționale. Jalea de atunci a fost nemângăiată, durerea pierderii, în adevăr ireparabilă, face până astăzi, să ne tremure inima de aceeași emoțiune, și nu ne putem împăca cu gândul că s'a putut risipi în țărână o faptură omenească așa de aleasă. Familia liberală îndeosebi, îl plânge mereu ca pe un frate bun și i-se pare că-l vede aievea, meru, în mijlocul ei, socolit la vorbă, adânc la cugetare și repede la împlinirea hotărârii luate. Și tocmai spre a fixa chipul acesta scump, ei și spre a-și dovedi înșiși că nu-l va perde niciodată din ochi pe această lume, l-a înălțat ea frumosul Monument.

George C. Cantacuzino se născuse din părinți vestiți în Tară prin liberalismul lor neîntrecut. Originile lor boierești aveau focul românismului în ele și de aceea Cantacuziniștii Rîfoveni nu au putut merge cu nici o reacțiune, în cursul vremii, iar când ideile de progres prin libertate luminară și cerul nostru cel întunecat de păcatele clasei boierești lanariotizate, dinșiși se închinară lor cu absolut devotament.

Tinărul George C. Cantacuzino fusese crescut, însă, ca să fie patriei sale folositor într'altă direcțiune decât cea politică. Părintii căutase a-l feri de mistuitoarele lupte dintre partide și, de aceea, îl pusese să învețe matematicile înalte la Paris, științe senine în cari el obținuse gradul academic de licențiat... Putea fi, deci, un savant profesor universitar. Soarta nu a vrut să fie tot astfel, și nici temperamentul său combativ nu i-ar fi lăsat răgazul trebuitor vieții de catedră. Apoi, eșirea lui în lumea publică s'a întâmplat să coincidă anume cu perioada regenerării noastre, tocmai aceea când tot ce se chema că poate ceva prin inteligența sa, dela elevul din școala militară până la doctorul într'o specialitate oare care, trebuia să-și plătească tributul hărniciei și osteneții pentru binele obștesc. În sfârșit norocul a vrut ca G. C. Cantacuzino să trăiască sub privirile geniale, scrutătoare de suflet omenesc, ale lui Ion C. Brătianu, precum și celalalt inger de pază al liberalismului, C. A. Rosetti... Între mărirea acestea două românești, tinărul acesta entuziast nu se putea decât înarma pentru luptele politice. Mai întâiu, fusese — cum obicinuța Brătianu să o practice cu toți — încercat în situațiuni mai secundare, unde se cerea muncă de contra-maestru. Acolo, Cantacuzino, s'a sfitit îndată ca maestru: atât era de pletorică știința lui intelectuală... Se știe ce strașnică și ce spornică fu administrațiunea Monopolului Tutunurilor sub el. Firește că un atare bărbat, hărăzit cu toate darurile fericite, nu avea să rămână un valoros secund pe vasul statului plutind atuncia și de atunci încoace cu toate pânzele

întinse și peste cele mai primejdioase valori. Deci, locul pe drept cuvenit lui era mai sus, în punctul de veghie... Acolo a și fost el pus, ceva mai târziu, să stea, și se cunoaște cum s'a priceput el să opereze o conversiune, pentru un mare împrumut în cele mai puțin oneroase pentru noi condițiuni. Dar în orice situațiuni s'ar fi aflat el, ar fi lucrat cu aceeași nobilă desinteresare, și cu aceeași nobilă desinteresare față de sineși.

George C. Cantacuzino era un ilustru fruntaș liberal, un cu adevărat ilustru, și numele său va trece la viitorime ca al unui Român vrednic să fie pildă tineretului și bătrânilor.

Activitatea energetică, exuberantă, a lui Cantacuzino se întea ca o vâpae la suflarea vântului, și lumina dar, în același timp, ardea... Cine oare nu-și aduce aminte de fulgerătoarele polemici cari, de sub condeiul ori sub inspirațiunea lui, scăparau în „Voința Națională” întemeiată de el? Vezi că și împrejurările altele fiind pe atuncia, presa trebuia, ca actorii pe teatrul antic, grec sau roman, să-și înmulțească vocea cu ajutorul măștilor metalice...

Protagonist în presă, ministru necontestat de nimeni ca autoritate și competență, om de stat în toată puterea cuvântului, bărbat foarte cult și învățat, patriot naționalist. Român de viață veche, George C. Cantacuzino era un caracter întreg, o puternică personalitate, pe care numai moartea o putu sfărma... nu însă și întuneca sub negurile mormântului. Din potrivă, de acolo radiază ea și va pune pe figura de rece material care-l închipue în Monumentul ce i-s'a clădit scripă de viață, tainice locuri din nimbul nemuririi.

Despre decursul serbării desvalorii monumentului „Voința Națională” de Luni da următoarele amănunte:

Eri d. a. la 2 ore a avut loc inaugurarea monumentului lui G. C. Cantacuzino, — neprețuitul fruntaș liberal, fost ministru de finanțe și întemeietor al ziarului „Voința Națională”, unul din luptătorii neuitați ai partidului național-liberal, a cărui amintire rămas-a neștearsă și eternă în inimile tuturor Românilor.

Monumentul e ridicat pe piața G. C. Cantacuzino (mai înainte Icoana); bustul foarte reușit e turnat în bronz de distinsul sculptor francez Ernest Dubois, autorul monumentului lui Ion C. Brătianu și al lui G. D. Pallade. Sociul e făcut din piatră de Vratza de către sculptorul român Gheorghe Boboc.

La baza sociului este o figură turnată în bronz: o femeie care reprezintă presa ținând în mâna dreaptă o pană iar în cea stângă o

carte deschisă pe care se citește cuvântul „Patrie”. Pe ambele file ale cărții sunt scrise numele: „I. Câmpinean”, frații Goleșcu, C. Negri, A. Panu, C. A. Rosetti, I. C. Brătianu și G. C. Cantacuzino.

La picioarele femeii care reprezintă Presa, se vede ziarul „Voința Națională” al cărui director și fondator a fost.

Pe soclu stă scris în față: „G. C. Cantacuzino, 1845—1898”, iar în dos: „Ridicat prin subscripție publică de amicii săi politici, Creditul fonciar rural, funcționarii C. F. R., etc. etc. 1904”.

De jur împrejurul monumentului, se construieră tribune foarte cochete pentru invitați; în fața monumentului era tribuna centrală unde s'a oficiat serviciul divin și s'au rostit discursurile.

Urmează apoi numele fruntașilor liberali cari au luat parte la serbare.

Vorbiri au rostit d-nii I. G. Bibicescu, D. Sturdza, I. Kalinderu, Em. Culoğlu, P. Grădișteanu și C. F. Robescu. Azi dăm pe a diul Sturdza, care este următoarea:

Stă scris în cartea cea mare a vieții — să cade să lucrăm până este ziua, că vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze.

Aceasta este icoana reală a vieții omenești. Aci pe pământ: — Muncă! Muncă! și car Muncă!

Când muncim aci, dincoace de pragul cel mare al vieții, ne bucurăm de lumina zilei, care ne pătrunde într'un mod miraculos mintea, cugetarea și conștiința, împingându-ne neîncetat spre fapte bune.

Dincolo de pragul cel mare, nimeni nu a pătruns. La un moment dat, ușa se deschide: vrînd, nevrînd trecem peste prag înaintea și îndată se închide, lăsând pe cel car' rămân, întristați, dar nu fără a simți că faptele celea bune nu pier, ci dăinuiesc în vecinicie.

Faptele cele bune răsar însă din muncă cinstită și necurmată, care împodobește viața omului, pregătindu-I bucurie în familie, respect și cinste dela conștiență. O asemenea muncă și numai o asemenea muncă e rodnică și neperitoare.

Dacă vreodată a trăit pe pământul românesc un bărbat, datat cu tot sufletul și din toată inima muncii, acesta a fost fără îndoială George Cantacuzino, a cărui memorie o cinștim astăzi, nu numai pentru recunoștința ce-i datorim, ci pentru că munca și faptele lui să serve de pildă tuturor.

Munca lui Cantacuzino întreaga a fost devotată binelui obștesc și de aceea activitatea

scurte: lui vieți a fost bogată și folositoare patriei și neamului.

Bine pregătit cu inima, cu sufletul și cu știința, bărbat cult în toată puterea cuvântului, Cantacuzino, ori unde a stat, a stat cu vrednicie, și în cele mai grele cestiuni de stat ei a aflat soluțiuni bune și prinoase. El nu a cunoscut piedici, pe cari energia lui să nu le fi învins: numai săgeata unei boale nemiloase a fost în stare să-i curme avântul.

Munca inimoasă și neobosită a acestui fruntaș al țării, munca lui cinștită și rodnică se ridică acest frumos monument de iubire sinceră și de amintire frățească, datorit și el muncii simpatice și înălțătoare a unui artist distins. Fie ca la vederea acestui monument mulți bărbați să se oțelească, ca virtuțile private și publice, ca simțămîntul datoriei, ca iubirea de țară și popor să se înrădăcineze tot mai adânc în pământul românesc. (Aplauze).

PROGNOSTICURI.

Organul băntfian «Pesti Hirlop» face prognosticuri despre cele ce se vor întâmpla deschizându-se Dieta.

Scrie anume:

«Vor fi cravale îngrozitoare. În nici un parlament din lume nu s'a mai întâmplat lucruri ca cele ce se vor petrece în Dieta maghiară. Parlamentul camerei va resuna de împușcăturile de revolver. La asta s'a pregătit însă Tisza și tabăra s'a de 50 deputați. Ne vom duce apoi — cei cari vom rămâne — la alegeri. Il rugăm însă pe Tisza ca îndată ce se va deschide Dieta, să asculte de manifestațiunile sufletului unei națiuni și să-și deie demisia! Rugarea asta este îndreptățită în urma intrunirilor de până acum. Dacă vorbirile noastre, rostite pe baza vechiului regulament, vor fi întrerupte și oprite de drabaștii orânduiri în Dietă, nu mai suntem răspunzători de nimica ce se poate întâmpla».

Cum vedem însă, nu e numai prognostic, ci și amenințare.

Prea bine. Vorba e numai ca amenințările acestea să nu fie niște cartușe fără glonț.

Asasinatul din strada Morgei

de
Edgard Poș

(Urmare).

„În același timp a distins un șgomot surd, ca al unei lupte piept la piept cu schimbare de lovituri între mai multe persoane. Vocea ascuțită era foarte tare, mai tare decât cea răgușită. Este sigur, că nu era aceea a unui englez, găsește că semăna mai mult cu a unui german, putea să fie o voce de femeie; acest martor nu știe nemțește.

„Patru dintre martorii de mai sus au fost rechemăți, și au depus, că ușa camerei, în care s'a găsit corpul domnișoarei Lespanaye, era încuiată pe dinnăuntru când au sosit ei. Nu se auzia absolut nimic în interior, nici gemete, nici cuvinte, nici un șgomot. Ușa fiind forțată, nu s'a observat nimeni. Ferestrele, atât cele din față cât și cele din dos, erau închise și bine fixate pe dinnăuntru. O ușă între cele două camere încă era închisă, dar nu cu cheia. Ușa de comunicație între camera din față, la catul al patrulea, la începutul coridorului, avea ușa deschisă de părete. Această cameră era plină de paturi vechi, lăzi etc. Fură înlăturate, pentru a examina cu îngrijire. Nu se află în toată casa un spațiu cât palma de mare care să nu fi fost inspectat cu deamănuntul; coșarii au vizitat coșurile de sus în jos. Casa are patru caturi cu pod sau mansardă; o fereastră cu trapă ce se deschide pe acoperiș s'a găsit bine prinsă în cue, și pare părăsită de mai

mulți ani. Timpul trecut din momentul, când s'au auzit vocile, care se certau, și până în acele când s'au spart ușile, a fost prețuit în diferite moduri de către martorii: unul îl socotesc de cel mult trei minute, alții de cel puțin cinci. Ușa a fost deschisă cu destulă greutate.

„— Alfonso Garcia, întreprinzător, declară, că locuiește în strada Morgei, și că s'a născut în Spania. Era din numărul acelor, cari au intrat în casă; nu s'a urcat pe scări: are un temperament nervos și se teme de primejdiile excitației. A auzit vocile ce se certau, cea groasă era a unui francez; n'a distins nici unul din cuvintele pronunțate de dânsa. Vocea ascuțită era a unui englez; e sigur de asta. Nu pricepe englezește, dar i-s'a părut astfel după intonare.

„— Alberto Montani, cofetar, depune că era dintre cei-ce au urcat scara; a auzit vocile în cestiune; vocea groasă era a unui francez; a distins mai multe cuvinte; tonul era al unei persoane, care cere sau pretinde ceva. N'a putut distinge nici unul din cuvintele pronunțate de vocea ascuțită. Ea se exprima cu repeziune și într'un mod neregulat. Martorul crede că era un rus. În genere, sprijinește mărturiile deja citate, este de origine italiană și n'a vorbit de când e cu un rus.

„Mai mulți martori rechemăți au afirmat, că lărgimea coșurilor în toate odăile nu era de ajuns pentru a lăsa să treacă un corp omenesc. Instrumentele întrebuințate pentru a le curăți sunt niște perii circulare sau cilindrice; s'au introdus în toate crepăturile casei; s'au asigurat, că pe la spate nu există nici o trecere, prin care ar fi putut fugi cineva, pe când trupa urca scara. Corpul

domnișoarei Lespanaye era atât de tare încrustat în coș, încât au trebuit să-și unească puterile patru sau cinci dintre asistenți pentru a-l scoate de acolo.

„— Pavel Dumas, medic, depune, că a fost chemat să examineze corpurile, îndată ce s'a făcut ziua.

„Amândouă erau întinse pe rămășițele așternutului în camera, în care s'a găsit domnișoara Lespanaye.

„Corpul fetei prezenta numeroase strivituri și lovituri. Faptul, că a fost împins în strimță gură a coșului ar fi de ajuns pentru a explica aspectul acesta. Sinul purta urma unei compresiuni energice: se aflau multe și adânci urme s'au sgărieturii tocmă sub bărbie, apoi un șir de semne vinete lăsate cu siguranță de niște degete. Fața era foarte decolorată; ochii scoși afară din orbite; limba era mușcată adânc prin contracțiunea făleilor. O mare fractură s'a descoperit pe sternum; era probabil rezultatul unei apăsări cu genunchiul. După părerea d-lui Dumas, d-șoara Lespanaye fusese zugrumată de una sau mai multe persoane necunoscute. Corpul mamei a fost găsit schingiuit într'un mod îngrozitor. Toate oasele piciorului și ale brațului drept erau prefăcute în țândări; fluierul piciorului stâng era sfărâmat în mai multe locuri, de asemenea coastele de aceeași parte. Tot corpul era acoperit de lovituri și de vânătăi; nu era cu puțință a se determina, în ce mod s'au produs aceste răni. Un băț gros, un drug mare de fier, un spate de scaun, în fine ori ce armă grea fără vîrf și ascuțit, ar fi produs a-

1) Osul pieptului.

SITUAȚIA POLITICĂ.

Catolicii și Tisza. — Sfat în parlament.

În lupta ce se dă împotriva guvernului, averziunile sunt de multe feluri. E de ex. cert, că catolicismul întreg nu-l poate suferi pe contele Tisza, care, se știe, e protestant. S'a dat în chip pregnant pe fața aversiunea aceasta la primirea contelui Tisza în Győr, unde numai prin intervenții, a putut fi reținut episcopul catolic să nu-și părăsească reședința, tocmai înainte de sosirea ministrului-președinte acolo. Dar primirea ce episcopul i-a făcut lui Tisza, a fost ostentiv de rece și forțată. Resentimentul acesta a ieșit însă mai lămurit duminică la iveală, când în urma lui Tisza, dusu-s'au corifeii opoziției în Győr, Kossuth și Apponyi. Primirea ce li-s'a făcut a fost demonstrativ de festivă „Prepozitul capitulului, cu palliu pe umeri, cu cruce pe piept și canonicii toți, ieșit-au să întâmpine pe conducătorii opoziției aliate“ — zice „Alkotmány“.

Contele Tisza István, erl la ameazi a ținut consiliu de războiu în sala prezidențială din parlament cu vice-președintele Feilitzsch și Jakabffy. S'au sfătuit despre întâia ședință, care, după toată probabilitatea, se va ține Marți în 13 c.

Ceva mai târziu a sosit la sfat și ministrul de justiție Plósz Sándor, cu cari ministrul președinte și vice-președintele au conferat până după amiază la 2 ore. Hieronymi Károly, Lukács László și Tallian Béla sunt în Viena, în afacerea convențiilor comerciale.

Din străinătate.

Ziarul „Petersburški Viedomosti“ vorbind într'un lung articol despre constituțiunea și viața constituțională a României, face elogii lui Ioan Brătianu și Const. Rosetti, întemeietorii României constituționale.

Mulțumită Regelui Carol România modernă a uitat nenorocirile și inechitățile istoriei sale trecute. Dintr'un stat mic definitiv devastat de boeri și de Greci parveniți, România a devenit un stat temeinic organizat, înzestrat cu o armată perfect organizată cu un stat-major educat într'o școală de știință militară supe-

ceste rani, fiind întrebuițată de un bărbat din cei mai viguroși; nu se putea admite, ca o femeie să fi avut destulă putere pentru a trage lovituri cu instrumentul, care adusese corpul decedatei în această stare. Capul decedatei, în momentul, când a fost observată de către martori, era mai de tot desfăcut de corp, și încă purta lovituri largi și adânci. Pieptul fusese deschis cu un instrument foarte tăios, poate un briciu.

„— Alexandru Etienne, chirurg, a fost chemat cu dl Dumas pentru a examina cele două corpuri. El confirmă depozitiunea și modul de vedere al d-lui Dumas.

„Nu s'a descoperit nimic important, deși s'au interogat multe alte persoane. Nici odată un omor atât de extraordinar, atât de plin de împrejurări misterioase, n'a fost comis în Paris, admitând că este un caz de adevărat omor. Poliția se află în cea mai mare incurcătură, lucru însemnat într'o afacere de asemenea fel, și nu se vede nici o urmă, nici umbra unui semn, care ar putea arăta calea de urmat“.

Același ziar, în ediția de seară, constata că în mahalaua St. Roch domnia cea mai mare agitație, că locuința în chestiune fusese supusă la o nouă și mai amănunțită cercetare, și că această cercetare fusese tot atât de steapă, ca și cea premergătoare, că se mai interogaseră martorii fără a se obține vre un semn. Cu toate acestea, o notiță dela ultima oră anunța arestarea lui Adolf Lebon, funcționarul de bancă, deși nuse puteuse găsi nimic în sarcina lui afară de faptele deja amintite.

(Va urma).

Trad. Iosif Popescu.

rioară, — un stat care se bucură de un credit mare în Europa, care a pus temelii solide unei manufacturi locale, cu o agricultură care pășeste spre a deveni intensivă.

Eată pentru ce regele Carol a devenit sincer iubit și popular întregului popor. Românii îl numesc rege înțelept. El a dovedit această înțelepciune printr'o lungă domnie fericită.

Deschiderea congresului american. Din Washington se telegrafează, că erl d. 3. a fost deschis congresul în prezența unui public numeros. După săvârșirea formalităților ambele case au fost prorogate pentru ziua de mâine, ca prin aceasta să se dea expresie condolențelor pentru decesul senatorilor Poar și Quay

Criza ministerială în Sârbia. Din Belgrad se telegrafează că în cursul zilei de erl regele Petru a conferat cu mai multe personaje politice fără ca să fi încredințat pe cineva cu formarea cabinetului. În conferența partidelor radicali extremi s'au declarat în contra pactului refuzând ofertul moderaților de a forma cabinetul. În urmă președintele Skupștinei a mers la palat unde a raportat regelui asupra rezultatului.

Belgrad 5 Dec. Cele două fracțiuni ale radicalilor au rupt orice legătură de a confera una cu alta. După amiază moderații s'au sfătuit să formeze un cabinet al partidului moderaților în frunte cu Gruitiș ori Pasits.

Belgrad 6. Dec. Regele Petru a încredințat pe Gruitiș cu formarea cabinetului. Noul cabinet va avea direcția politică moderată.

Războiul ruso-japonez.

Asediarea Port-Arthurului.

Paris, 6 Dec. „New-York-Herald“ anunță din Petersburg, că acolo spiritele sunt cuprinse de un pesimism foarte adânc cu privire la situația dela Port-Arthur. În cercul militar se crede că Stoessel va reuși după căderea cetății să scape pe un vapor din port la Kiao-tsao.

Petersburg, 6 Dec. S'a strecurat vestea în public, că țarul a adresat generalului Stoessel o depeșă, în care îl roagă să apere orașul până la sosirea flotei Baltice, ceea-ce încă în luna aceasta se poate aștepta.

Tokio 6 Dec. Aici s'a răspândit vestea, că Rușii sunt preocupați cu îndepărtarea submarinelor din fața portului ca, la cas de nevoie flota blocată să poată fuși.

Londra, 6 Dec. Din Tșifu se telegrafează, că flota japoneză se pregătește cu mare zor pentru atacul împotriva flotei Baltice. Cuirasatul „Nicosă“ și „Osasi“ este deja reparat părăsind dockul. La Dalny de asemenea se lucrează la repararea vaselor avariate, cari în scurt timp vor fi capabile de luptă, așa că flota lui Togo va putea lua lupta cu succes cu escadra rusă din Baltica.

Londra, 6 Dec. Japonezii au bombardat Lună de pe colina de 203 metri vasele din port, dintre cari două au fost avariate, dar iute au fost reparate.

Berlin, 6 Dec. Lui Localanzeiger îi telegrafează corespondentul seu din Mucden, că armata japoneză în tot momentul este gata pentru atac. O parte a trupelor asenate în urma noiei legi militare japoneze a

sosit deja pe câmpul de războiu, ear trupele japoneze primesc în fie care zi trupe auxiliare. Mulți Ruși cari nu voesc să mai lupte, fug la Japonezi, ori se predau de bună voie.

Londra, 6 Dec. La Port-Arthur continuă lupta, amănunte autentice însă lipsesc încă. Conform informațiilor corespondentului din Tșifu al lui „Daily Telegraph“, Japonezii continuă a bombardă orașul. Japonezii primesc și de zi trupe de întărire și tunuri.

Din Mandciuria.

Cartierul general imperial publică următorul raport sosit dela armată zilele astea: La 3 l. c. la 2 ore infanteria noastră a ocupat satul Utsiatș gonind pe adversar spre nord. Satul era ocupat de o trupă de infanterie rusă. Dintre ai noștri 12 au fost răniți, ear dintre Ruși mai mulți de 30.

Petersburg, 6 Dec. Agența telegrafică rusă anunță din Charbin cu datul de erl: Chunguzii au aruncat în aer linia ferată.

Mucden, 6 Dec. Lupta artileriei de patru zile în centru și la aripa dreaptă n'a schimbat întru nimic situația. Oamenii se pitesc indesuși unul lângă altul prin șanțuri, ceea-ce cauzează multe morbur.

Flota Baltice.

Dsibuli, 6 Dec. Flota rusă a fost provăzută cu muniții numai de câtră torpilorii ruși. Se pare că flota se află în stare bună. Comandantul a cercetat autoritățile. Nici un incident nu s'a întâmplat.

Flota rusă dela Vladivostoc.

Tokio, 6 Dec. La ministerul de marină japonez a sosit raport, că trei vase rusești din flota dela Vladivostoc sunt absolut incapabile de ori-ce acțiune. „Bogatir“ și „Gromoboj“ sunt incapabili de luptă, ear „Rossija“ abia se poate mișca din cauza că portul dela Vladivostoc începe să înghețe.

Noue trupe ruse pe câmpul de război.

„Daily Mail“ scrie pe basa telegramel corespondentului din Tokio, că conform rapoartelor sosite acolo 50.000 de soldați ruși, au sosit la Kirin, 350 kilometri distanță de Mucden.

Pregătirile Japoniei în contra flotei ruse de pe Baltica.

Tokio, 6 Dec. Aici opinia publică este foarte agitată din cauza că puterile neutrale sprijinesc escadra Baltice cu munițiuni. Ziarele dătătoare de ton cer în general, ca guvernul japonez să procedă energic. Dacă vasele ruse se vor bucura pe apele Extremului-Orient de privilegii, cari trec peste marginea, care se numește neutralitate, atunci Japonia probabil nu se va considera obligată de a recunoaște puterea respectivă de neutrală. Dacă Rușii prin ocuparea de teritorii neutrale caută bază în Extremul-Orient, atunci Japonia probabil tot așa va face. Se fac mari pregătiri pentru primirea escadrei ruse în Extremul-Orient.

Londra, 6 Dec. Guvernul englez continuă cu dispozițiile severe pentru apărarea neutralității. Așa de pildă erl s'a dat ordin pentru delinerea unui intermediar cu numele Roche, care pe la începutul lui Octombrie a cumpărat contra-torpilorul Caroline sub pretextul de a-l transforma în yacht privat, a dus vasul la Liebau, unde l-a vândut comisariatului guvernului rusesc.

Știri locale.

Examen de jude. Lukácsy Miklós, subnotar la tribunalul din loc. a depus cu distincție examenul de jude înaintea comisiunii examinătoare din Budapesta.

Curs pentru chelneri. În Arad s'a deschis o școală de specialitate: pentru chelneri. Măne la amiază va sosi Mártonffy Márton, consilier ministerial, director suprem al instrucțiunii industriale, să asiste la deschiderea cursului.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 7 Decembrie 1904.

— **Înaintea Majestății Sale.** Eri, a fost primit în audiență Oltubai Károly, președintele tribunalului din loc. care s'a dus să mulțumească M. Sale pentru avansarea în rang și atribuții, de jude la Curie.

— **Comitetul Asociației Naționale Aradane** a ținut aseară ședință sub președinția directorului P. Truța și fiind de față membrii Dr. Oncu, Sava Raicu, G. Purcariu, Tr. Vățian și Russu Șirianu. S'au rezolvat mai multe afaceri curente.

— **Intrunirile se țin lanț** printre Unguri. În unele se protestează contra atentatului guvernului, în altele alegătorii felicită pe eroul Tisza, care a zdrobit — hidra cu șapte capete, adică pe opoziții obstructioniști. La Ocna-Sibiului s'a ținut de asemeni întrunire în care „liberalii” au votat încredere lui Tisza.

Vrea să fie asta o mângâiere pentru glorioasa cădere dela 1892?

— **Carmen Sylva și Tolstoi.** Ziarele germane publică știrea că Tolstoi, marele scriitor rus, s'a plăns într-o scrisoare Carmen Sylvei că regimul rusesc îl tratează foarte rău, așa zicând îl ține ca arestat, căci nu-l lasă să plece dela moșia sa. Marele romancier vrea să viziteze la primăvară pe Carmen Sylva. De altfel e foarte îngrijat, având în Mândria doi fii oțieri, ear unul corespondent de război.

— **Dela Brașov.** „Gazeta Transilvaniei” aduce amănunte despre alegerea congregațională din Brașov, alegere la care o listă română a fost învinsă de altă listă, în frunte cu dl Ar. Vlaicu; aceasta însă cu ajutorul voturilor Ungurilor, cu cari dl Vlaicu a făcut pact. E trist și de nescuzat ca Românii să se prezinte divizați. Și mai rău și de neiertat ca Românii să se alieze cu Ungurii pentru a bate pe — Român.

Dl Vlaicu trebuie să răspundă la acușările grave ce-i aduce „Gazeta”.

— **Deținerea unui avocat.** Senatul de acuză dela tribunalul din Budapesta a aprobat procedura judecătorească a deținut pe avocatul Róth Sándor.

— **Impăratul german în Dalmația.** Din Zara vine știrea, că împăratul german Wilhelm anul viitor va întreprinde o călătorie până la Marea mediterană, cu care ocaziune va cerceta și Dalmația. Impăratul va sta aici dela mijlocul lunii lui Ianuarie până la finea lunii lui Februarie. Sub durată această împăratul va petrece la Ragusa.

— **Botezul moștenitorului de tron italian.** Din Roma se anunță, că luni înainte de amiază a avut loc la Quirinal botezul noului prinț de Piemont. Funcția de naș a îndeplinit-o regina Margareta; nași de onoare au fost prințul de Montenegro, împăratul Wilhelm reprezentant prin prințul de Prusia Albert, și regele Eduard, reprezentat prin prințul de Connaught Arthur. La ceremonial a fost de față părechea regală, prințul de Genua, principesa de Montenegro Milena, principesa de Montenegro Milița și Lenia, principesa Serbiei Elena, prințul Victor Napoleon Bonaparte, părechia princiară de Bettemberg, principesa Le-

tiția, principesa de Genua Elisabeta, ministrul președinte Giolitti, membrii guvernului, corpul diplomatic, membrii parlamentului și dignitarii de stat și de curte.

Din incidentul acestei sărbători, regele va numi noi senatori, între care pe fostul președinte de cameră Chinaglia, vice-președintele de până acum Palberti, și filologul Dellings; președintele curții de excompturi a primit ordinul Annunziata.

— **Timp siberian în Italia.** În Italia s'a ivit un timp de iarnă cumplit. Zăpadă a căzut ce e drept puțin, dar temperatura atât de tare a scăzut, că în Lombardie au înghețat 11 oameni. Pe străde în Genova, Milano, și alte orașe se aprind paie, ca cei săraci să se poată încălzi. Noaptea arde focul pe străzi, ca și când orașul ar fi cuprins de flacări, ear poporul se pune în jurul lui și se încălzește.

— **Corpul lui Krüger în Africa.** Din Londra se vestește, că vaporul ce a transportat corpul lui Krüger din Europa în Africa, a sosit Sâmbătă la Caplanda, unde așteptau multe mii de oameni în port. Pe edificiile consulatelor, publice și private, fălăiau steaguri de doliu. Nainte de ce sicriul ar fi fost debarcat, s'a oficial un requiem pe vaporul Batavia. După aceea a fost ridicat de pe vapor și pus într-o trăsură, care l-a dus în Huguenoten-Memorial-Hall, unde a fost pus la vedere publică. Pe sicriu n'a fost nici o cunună, ci numai un ram de palmier trimis din partea reginei Olandei Wilhelmina.

— **Trebușoarele unui deputat.** Un proces senzațional se desbate de două zile înaintea tribunalului din Budapesta. Acuzatul e Dr. Eötvös Bálint, deputat dietal, în partidul kossuthist. Vina venerabilului părinte al patriei, după cum zice acuza, este, că ar fi înșelat pe o femeie cu 90.000 Cor, aducând-o la sapă de lemn. Într'un alt caz un chelner îl acușă că l-ar fi înșelat cu 600 Cor. Procesul este urmărit cu mare interes de publicul din Budapesta și îndeosebi de cercurile politice opoziționale, cari, dacă ar fi să-l pună pe Eötvös la răcoare, ar perde tocmai acumă când țara e în primejdia, un valoros tovarăș de luptă.

Ne-ar plăcea în adevăr să cunoaștem pe alegătorii din Vaal (Comitatul Albei) cari au dat mandat lui Eötvös Bálint. Potrivii-li-s'ar oare vorba: «La așa cap, așa căciulă».

— **Abdicarea lui Leopold II.** Ziare franceze colportează știrea, că regele Belgiei Leopold II. ar ar avea de gând să abdice de tron. Aceasta ziarele franceze o deduc din împrejurarea că regele a cumpărat la Riviera parcul Sella de pe Cap d'Antibes. Parcul se află în imediată apropiere de mare și ocupă un teritoriu de 90.000 m. cvadrați. Regele voiește să zidească aici un castel admirabil care în doi ani ar fi gata. Nu este improabil ca această cumpărare și zidire proiectată să stea în legătură cu intenția de a abdică de tron.

— **Duel între ziaristi maghiari.** Redactorul dela „Magyar Allam” Szemnicz Emil și colaboratorul intern dela „Alkotmány”, Beniczky Ödön, deci doi clericali s'au duelat Vinert cu sabia. Ansă la asta a dat o polemică ziaristică dintre ambii. În duel Szemnicz a fost ușor rănit, ear Beniczky a rămas neatins. Contrariu la urmă și-au întins mâna și s'au împăcat.

— **Abdicarea notarului comunal din Șiria.** Török János, notar comunal în Șiria, care trezeci de ani, din 1874 a slujit pe domni ca notar, îmbătrânind acumă și ne mai putând face bune servicii de corteșiri, a fost poftit să lase locul altuia, unei puteri tinere și el să treacă la binemeritata penziune. Și-a și prezentat erii la vicișpanatul din loc cererea pentru penzionare.

— **Sinucidere.** Se comunică din Timișoara: Ioan Oprea, cancelist la Reuniunea agricolă a comitatului Timișorii, s'a

sinucis. Oprea dispăruse de Mercuri dela locuința și d'atunci îi perduseră ai săi urma. Și-a luat odae într'un hotel din suburbii și aci și-a pus capăt zilelor, slobozindu-și un glonț în cap. Oprea s'a însurat astă-primăvară, luând în casatorie o fată săracă de șeptesprezece ani, care după două luni de zile îl părăsise. Asta l'a amărât așa de mult, încât n-a aflat mângâiere decât scăpându-se de viață.

— **O statistică a timbrilor postale.** O statistică spune că pe lume sunt 19.242 feluri de timbre postale. Dintre acestea 205 feluri sunt în Anglia și 5711 prin coloniile engleze în us. Restul se împarte astfel între cele 5 continente: Pe Europa vin 4080, pe Asia 3018, pe Africa 4005, pe America și Indiile de vest și Australia 1425 de timbre.

— **Statistica teatrelor din Europa.** În Paris a apărut o statistică care conține următoarele date cu privire la numărul teatrelor din țările europene: Franța numără 394 teatre, Italia 389, Germania 264, Anglia 205, Spania 190, Austria 188, Rusia 99, Belgia 59, Suedia și Norvegia 46, Olanda 42, Helveția 35, România 24, Portugalia 16, Danemarca 13, Turcia 9, Grecia 8, și Serbia 6 teatre.

— **Băiat cu două capete.** O țărăniță din comuna Sid (com Zemplen) a dat zilele acestea naștere unui băiat, care avea 2 capete și trei picioare. Medicul cercual văzând monstrul a dispus pe ascuns să fie îndepărtat dela mamă-sa, ca să nu audă poporul despre noua minune, căci s'ar întâmpla să provoace dezordini sub cuvânt că femeia este vrăjitoare, care are legături cu necuratul. Poporul prost siavon adevărat ia în batjocură, persecută, urește de moarte pe o atare femeie. Nu odată s'a întâmplat, că o atare nefericită n'a mai știut ce să înceapă de multele persecuțiuni ale poporului, ci se sinucidea.

— **O orchestră de bandiți.** Deținuții din coloniile franceze din Noua Caledonie s'au constituit într-o capelă de muzică. Dirigentul acestei orchestre interesante, este un ucigaș făimos, care mai înainte făcea parte din opera din Paris. Eată crima comisă de „personagiile” mai importante ale orchestrei: Cel dela fanfare a omorât un ofițiar, care i-a aduso citație la judecătoria; dobașul a ucis pe un crășmar cu ciocanul; primul trimbiș și un clarinetist a comis un omor cu jal. Suplentul dirigentului este cel mai crâncen criminal, de oare ce el și-a făcut nevasta în bucăți. Orchestra concertează în fie-care zi în Noumen, ear locuitorii sunt foarte încântați de prestațiunile criminalilor artiști.

— **Însurătoarea împăratului Saharei Iacob I.** Din Berlin se vestește, că conform știrilor răspândite a olo Lebaudy, „împăratul Saharei” s'a logodit cu fiica unui agent de vapor bogat, Miss Mand Berkley. Fata are 24 ani și este nepoata fostul ministru al coloniilor englez Chamberlain. Cununia se va celebra prin Februarie.

— **Ibovnică călcată în picioare.** Eri a răspuns înaintea juraților din Arad Istimie Bundau pentru fapta-l nesocotită că și-a călcat cu picioarele ibovnică Florița Bugișan în nișa Soborșinului. Cauza, ce putea fi alta? gelozia. Unsprezece ani a trăit necununată Istimie cu Florița Bugișan. An, în 8 Noembrie, Istimie și-a chemat ibovnică la Soborșin, să târguiască ceva împreună. Femeia n'a voit să meargă și așa de voie de nevoie a trebuit să plece singur. Care i-a fost însă mirarea când întâlnește în Soborșin pe stradă pe Florița și fiindcă crezuse, că a venit de dragul cuiva, a luat-o la bătaie și a călcat-o în picioare, până ce-a mai văzut viață în ea. Femeia a și murit într'un târziu după atâta zdrobitură. Verdictul curții cu jurați a fost osânditor și tribunalul l'a judecat, luând în seamă multe circumstanțe atenuante, la opt luni temniță.

— **Moartea unui erudit francez.** Luni a murit la Paris Paul Tannery.

S'a născut la 20 Decembrie 1834.

În 1861 a intrat în școala politehnică.

De pe la 1876 Tannery a publicat numeroase și importante lucrări de erudiție, istorie, filosofie, critică.

A publicat numeroase lucrări, între cari cea mai principală e corespondența lui Descartes, pentru premiul Libri (1893) și a colaborat la publicarea operilor lui Descartes.

După moartea lui Pierre Laffite, Colegiul de Franța și Academia de știință l'a desemnat în prima linie pentru catedra de istorie generală a științelor. Cu toate acestea, Paul Tannery n'a fost numit de ministru. El încerca a se consola de această crudă decepțiune preparând o Istorie generală a științelor. Moartea l'a ajuns în toila lucrului.

— **Moartea pentru jalușie.** Alaltăeri a fost omor în *Agris*. Jalușia l-a cumpătat pe un flăcău să-și omoară pe un alt concurent. În crâșma jidanului Wolf, goleau împreună paharele cu vin Mihai *Iloa* și Pavel *Stefan*, flăcăi din *Agris*. Cine i-ar fi văzut ar fi crezut că doi buni prietini se veselesc la un pahar de vin, în realitate însă *Iloa*, abea aștepta momentul potrivit, să-și găsească celuilalt pricină. *Iloa*, de o vreme mai îndelungată, era îndrăgostit în *Florița Morar*, dar aceasta, nu s'arâta prea instrăinată nici de *Stefan*. Faptul acesta l-a amărit pe *Iloa* așa de mult, încât a incolțit în sufletul lui gândul grozav: să-și omoară rivalul. Alaltăeri i-s'a imbiat apoi și prilejul. Când *Stefan*, a ieșit din crâșmă, să meargă acasă, *Iloa* s'a furișat după dînsul și cu un cuțit ascuțit ca briciul, pe care de zile-l poartă la tureac, pe la spate la înțipt în inima lui *Stefan*, care a căzut mort la pământ. Ucigașul a voit să fugă, dar martori oculari l-au luat în goană și l-au prins. El a fost transportat apoi de geandarmi în închisoarea din *Boroșineu*, unde-și așteaptă meritata osândă.

— **Moarte în decursul vorbirii.** Din Viena se telegrafează: Deputatul din *Reichsrath* Dr. *Zdenko Schüchert* în decursul vorbirii sale contra proiectului de lege școlară la o adunare populară din *Austria-de-Jos* a fost lovit de apoplexie, căzând mort la pământ.

— **O scrisoare a lui Ermette Novelli către Silvain.** Dl. *Silvain* dela *Comedia Franceză*, care se află actualmente cu trupa sa în turneu artistic la *Alexandria* (*Egipt*), unde a jucat *Papa-Lebonard*, a primit următoarea scrisoare din partea celebrului artist italian *Ermette Novelli*, trimisă din *Buenos-Ayres*:

Prea scumpului meu Silvain,

Aci, în această depărtată Americă, mă ajunge ecoul triumfului tău în *Papa-Lebonard*, de care mă bucur ca de un triumf personal.

Unii au vroiu să califice ca o răutate față de mine alegerea ce ai făcut din acest rol, și aceasta fiind-că opera lui *Jean Aicard* este favorita mea, la mia predilecta!

Mă bucur de a-ți putea afirma aci: nu mi-a trecut prin minte și nici odată nu mă voi gândi că tu vroiești a face față de mine o faptă care să nu fie frățească.

Găsesc drept și natural ca un puternic artist ca tine să se pasioneze de un rol așa de frumos, așa de profund omenesc și emoționant ca acest *Papa-Lebonard*.

Monopolul artei este un lucru pe care nu l'am înțeles nici odată și pentru aceasta, cu toată modestia, am crezut că pot, fără a ofența pe marii maestri ai scenei, de a mă deda studiului operilor care au fost repertoriul lor exclusiv și chiar gloria lor.

Te îmbrățișez, iubite *Silvain*, în speranța de a te vedea în curând în marele tău *Paris*.

Și să nu uiți de a arăta acolo salutările cele mai călduroase lui *Leloir*, *Mounet-Sully*, *Jules Claretie* și să îmbrățișezi din toată inima pe *Jean Aicard*.

Tuo sempre aff. *Ermette Novelli.*

— **Regele Angliei** a trimis prin legățiunea engleză din *Berna*, un piano mănăstirei sf. *Bernand* din *Alpi*.

Acest dar inusitat are cauzele lui. Când în 1858 regele, pe atunci principe de *Wales*, vizita celebră mănăstire în tovărășia generalului *Codrington*, absența instrumentului de muzică îl isbi și promise călugărilor că le va face dar un piano ca mulțumire pentru ospitalitatea lor. Darul fu trimis dar de atunci a fost usat. Acum a trimis unul nou.

— **Tragica sinucidere a unui locotenent prusac.** În orașul *Mainz*, locotenentul *Dietz* din Regimentul de *Husari* Nr. 13 s'a sinucis trăgându-și un glonț de revolver drept în inimă. Causa care l'a determinat să comită acest fapt, după cum

reese dintr'o scrisoare lăsată de nenorocitul locotenent, sunt: „*Șicanările și persecuțiunile ce atât de pe nedrept le sufeream din partea colonelului meu Blumenthal m'au făcut să-mi pun capăt vieții.*“

— **Premiul Nobel.** S'annunță din *Stockholm*, că premiul Nobel pentru științele medicale, va fi decernat lui *Pavlov Petrovici*, profesor de fiziologie la universitatea din *Petersburg*.

— **Despre contele Pückler.** Marele și cunoscutul antisemit contele *Pückler* care a fost declarat d'un tribunal din *Berlin* că n'ar fi „intelectualmente normal“ s'a prezentat la institut de psihotrie din *München* spre a fi examinat din nou. Cercetarea medicală a dovedit că el nu e nebun. Așa afirmă „*Die Zeit*“ dela 3 Decembrie a. c. Deci contele va relncepe campania sa violentă, în contra ovreilor din *Berlin* și restul *Germaniei*.

— **Testamentul lui Tșehov.** Un ziar rusesc aduce știrea, că nu de mult decedatul scriitor *Tșehov* a preterat pe soția sa la împărțirea averii sale, pe care a lăsat-o numai surorilor și fratelui său. Soția sa care este acrită a moștenit numai o casă în valoare de abia 10.000 ruble. Uneia dintre surorile sale a lăsat villa din *Jalta* și dreptul de autor asupra dramelor sale; villa prețuește 50.000 ruble. Uneia dintre frații săi a lăsat o casă în *Kutșuekoi* și dreptul de autor asupra romanelor și nuvelor sale.

— **Demonstrația contra unui mare duce rusesc.** Zilele astea a debutat pe scena teatrului *Mihail* din *Petersburg* o acrită franceză cu numele *Baletta*, despre care toată lumea știe, că este amanta marelui duce *Alexis*. Când acesta a pășit pe scenă, să-și joace rolul, parterul a întâmpinat-o cu strigăte asurzitoare și ofenzatoare mai ales pentru persoana marelui duce. Publicul striga mereu:

— Jos cu diamantele cumpărate pe bani publici! — Ei fură bani dela popor ca să îmbogățească pe actrițe! Jos cu diamantele furate!

— **Legea spaniolă pentru anarhiști.** Conform informațiilor primite din *Madrid*, proiectul de lege pentru regulamentul anarhiștilor a deșteptat mare indignare în cercurile liberale (înțelegi: socialiste anarhiste). Acest proiect de lege ar avea de scop înfrânarea anarhiștilor, dar în legătură cu asta ar avea să fie restrinsă și libertatea cuvântului și de presă, pre cum și libertatea de întrunire. Proiectul este așa fel întocmit, că prin el, la cas că va deveni lege, vor fi paralizate în mod considerabil partidele opozante în acțiunea lor de subminare a țării.

— **În tirgul de cai.** Vroia să-și vândă calul, un biet țigan, un cal care din departe își purta pe șoldurile încovoiate matricula de botez. După lungă adăstare, iată s'apropie un cumpărător:

— Calul D-tale, testament ar putea face, de ar ști scrie — zise cumpărătorul.

— Asta? De calul asta vorbești așa — zise țiganul cu o artificială indignare și trase o dungă puternică cu bățul pe spatetele calului, să-l facă aprig. — Vezi în ce bune puteri e calul acela?

Cumpărătorul îi prinde gura și căutându-i mâselele zise:

— De n-ar fi în puteri așa de bune, nici n-ar fi ajuns vîrsta de 32 ani.

— **Importul vitelor de tăere în Franța.** În cursul anului 1903 s'au importat în Franța pentru tăere cu 115.807 miei mai mult de cât în anul precedent, așa că totalul oilor importate a fost de 1.623.998 bucăți, reprezentând o valoare de 40.761.000 franci. Sporul a provenit din *Algeria*, *Tunisia* și *Rusia*, exportul de oi al *Austro-Ungariei* și al *Germaniei* în Franța a scăzut în acest an. Din *Algeria* s'a importat 1.426.721 miei, din *Tunisia* 85.219 bucăți, din *Austro-Ungari* 54.132, din *Rusia* 28.127, din *Germania* 3520 miei. Importul oilor din *Argentina* a încetat. E de remarcat că importul oilor a sporit dela 2987 la 40.177 reprezentând o valoare de 804.000 franci.

Importul porcilor s'a îndoit, s'au importat 8861 porci în valoare de 804.000 franci, contra 4015 din anul trecut. Importul vitelor cornute a scăzut cu 1653 bucăți, totalul fiind 28.740 vite în valoare de 8.001.000 franci.

PARTEA LITERARĂ.

Alexandri

și

Românii din Bucovina

— Material biografic —

(Urmare).

II.

Sosim la o epocă dintre cele mai fericite pentru *Alexandri* și pentru literatura română în genere: la îmbrățișarea literaturii populare.

Într'un lung șir de scrisori, adresate lui *A. Hurmuzachi* și apărute în „*Bucovina*“, în anii 1849 și 1850, *Alexandri* își arată toată admirația și toată priceperea pentru poezia poporului, dovedind valoarea ei prin pilde citate, îndeosebi prin balade, pe cari le comentează și le împodobește cu impresiile sale sugestive.

Ce senzație au stărnit scrisorile lui *Alexandri*, putem deduce din următoarea notiță introductivă a redacției dela foaia *bucovineană*:

„Cu deosebită plăcere împărtășim cetitorilor nostri acest articol, în care suntem datorii penel maistroase unui bărbat, pe care noi ne ținem de fericire a-l numi între amicii nostri și pe care nația română de mult îl prețuește ca pe unul din cei mai geniali poeți ai săi. Acest articol este comentarul pe care d-lui binevoi a-l promite gazetei noastre. Deschizându-ne un așa însemnat tesaur de poezie cu totul originală și populară, d-lui s'a dobândit un nou drept la recunoștința patriei. Noi, din parte-ne, mulțumindu-i pentru onoratoarea și mult prețuita conlucrare a d-sale, ne bucurăm a aduce aici frumosului geniu poetic și zelului național al d-sale un public omagiu.“

Omagiul era cât se poate de meritat, căci *Alexandri*, prin articolele — scrisori și textele necunoscute până atunci, publicate într'un ziar dintr'o provincie străină, a făcut în primul rând un serviciu. Prin o lectură atât de aleasă, cum le-o oferim, se aducea cauzei românești un mare bine: prin descoperirea unor poezii atât de desăvârșite, ca baladele *voinicești*, încrederea de sine și vitejia lua iarăși loc în șirurile populației, ce tocmai atunci trecea prin zguduirea socială amețitoare a anilor revoluționari.

În „*Bucovina*“ poetul publică în materia aceasta scrisori mai lungi asupra baladei „*Codrăneanu*“ (Nr. 32, 1849); frumoasa scrisoare cu prețioase detalii despre „*Mioara*“ și în Nr. 57 din anul 1850 articolul „*Hore românești*“. Fiecare scrisoare e armată de texte, iar baladele necomentate își au notițele lor explicative, așa cum le-a tipărit doi ani în urmă *Th. Codrescu*, editorul celor două prime fascicule de „*Balade*“. Mai târziu *Alexandri* și-a reunit toate scrisorile într'un singur articol mai lung, fără a-i putea însă imprima caracterul unității și le-a reproduș în volumul său de „*Proză*“, cu mai multe schimbări și omisiuni, sub titlul „*Românii din poezia lor*“, păstrând dedicația „*d-lui A. Hurmuzachi, redactorul foii Bucovina*“.

În toate astea se cuprinde o parte fundamentală din activitatea lui *Alexandri* și din principiiile lui literare-estetice.

Putem remarcă, înainte de toate, că întreg tonul în care sunt scrise, este la înălțimea epocii poetului: plin de entuziasm și de șgomot. Lipsște cu totul calmitatea aprecierii, proprie de știință. S'ar părea că bardul nici odată n'a privit poezia poporului altfel, de cât prin ochii de poet. „M'am înamorat de poezia populară ca de o copilă din *Carpați*, tânără, mândră, nevinovată și așa de frumoasă că pe soare al putea căta, iar pe dânsa ba“, zice *Alexandri*. Iar comparația e cea mai nimerită posibilă. El trata poezia într'adevăr ca pe o fată mare. Îl preamărea însușirile, se inspira de ochii, sufletul și puterea ei de a iubi și a suferi. Când nu i-se părea destul de frumoasă, o împodobește el singur cu rime de-ale sale.

Ce mirare deci, dacă și scrisorile de cari vorbim, fac impresia unor drăgălașe răvașe de iubire. Din „dulce“ și „sfânt“, din „fălnic“ și „măreț“ nu încetează, fie-că esplică obiceiuri de ale poporului, fie-că disecă versurile baladelor, pentru a sublinia frumusețile lor poetice. Nimic nu poate dovedi mai bine ca aceste răvașe cât de mult convenea firei și talentului lui *Alexandri*

poezia asta ușoară la înțeles, împede la rostul înviorătoare de suflet.

Insufletirea lui e foarte explicabilă. Și în poezia populară Alexandri s'a găsit pe sine însuși.

Textele apărute în „Bucovina“ Alexandri le-a adunat din Moldova, Transilvania și chiar din Bucovina „fiind că până acum nu am avut prilej a studia de cât poeziile populare acestor trei provincii: suntem însă încredințați că geniul poetic al Românilor din Valahia, Banat și Basarabia nu este mai puțin puternic și producător“ — afirmă el într-o notă din articolul despre „Horele românești“. Și până la 1866 s'a convins și despre frumusețea poeziilor celorlalte provincii, de oare-ce colecția cea mare cuprinde și texte de peste Prut.

Activitatea asta folcloristică pentru publicul din Bucovina a continuat-o până la încetarea ziarului întâmplată la 2 Oct. 1850. O parte din material a rămas chiar netipărit din cauza motivelor politice care au determinat apunerea grabnică a organului Hurmuzechiștilor. Astfel, cel puțin, trebuie să deducem din o scrisoare inedită, trimisă lui Al. Hurmuzachi, probabil tocmai în timpul de agonie a ziarului.

„Iată cuprinsul acelei scrisori“).

„Iubite A.,

„Prin balada lui Bujor, ce îți trimit acum, încheiu partea I a baladelor populare, care s'au tipărit în gazeta Bucovinei și care în total alcătuiesc un număr de 12: anume Codreanu, Păunașul Codrilor: Toma; Blestememul; Sărb sârac; Năframa și inelul, Turturica, Șalga; Bujor.

„Imi mai rămâne încă multe de prelucrat și multe de descoperit, dar nădejduesc că fără întârziere oi putea să comunic foaie Bucovinei unele din următoarele balade: precum Ștefan Vodă; Motoc Vornicul; Bătrânul Novac; Corbul; Movila lui Purcel (sic!), Chira; Vidra; Costițe; Petrișor; Giumuz; Badiu; Român Grue Grozovanu, Luna și Soarele; Holera... ș. c. l.

„Pân' a nu mă apuca încă de prelucrarea acestora, am hotărât a-ți trimite câte-va Doine, câte-va cântece haiducești și câte-va Hore cu gând a răspândi mai multă varietate în publicarea poeziilor populare. Pe lângă aceste voi adăogi și unele cântece de jale, care port și numele cântece de lume în societatea cea înaltă.

„Îți comunic acum de o dată o colecție de hore atât din Moldova, cât și din Transilvania și Bucovina, pe care le voi începe a publica după ce va eși Bujor la lumină.“)

V. Alexandri.“)

Dar colaborarea lui Alexandri la „Bucovina“ nu s'a marginit numai în aceste. Printre poeziile populare a publicat și câte-va originale, de dată mai veche, ca „Trei arcași sau altarul mănăstirei Putna“, „Barcarola siliciană“ și „Sburătorul“.

H. Chendi.

(Va urma).

Felurimi.

Un muzeu de vinuri. Comercianții de vinuri din Zürich (Elveția) au hotărât să înființeze în acel oraș un muzeu de vinuri, care va fi în același timp istoric, artistic și științific. Acest muzeu va cuprinde mai întâi o bibliotecă, în care se vor aduna toate opurile ce se ocupă cu facerea vinului. Ziarele elvețiene nu spun însă dacă între aceste opuri sunt socotite și opurile poezilor care au preamărit în versuri vinul. În acest muzeu se va aranja toate uneltele cu care se prepară vinul, precum și vase de tot felul și de toate mărimile. Într-o sală se vor afla probe din toate vinurile elvețiene.

O găină bătrână. Acest epitheon ornans, problematic din punct de vedere culinaric, se cu-

1) Cu critice. Are titlul „Poezii populare“, probă să era destinată să apară în foileton ca și celelalte. Data 1850. (De sigur Iulie). Balada lui Bujor, menționată în scrisoare, apărută în Nr. 31 Iulie 1850.

2) Horele românești (Nr. 57-60 din 1850) sunt ultimele poezii populare apărute în „Bucovina“. O mare parte din cele anunțate, baladele și cântecele de lume, Alexandri le-a tipărit în Zimbrul din 1850. Articolul despre „cântecele din lume“ vezi ibidem 1 Martie 1851.

3) Pe verso Alexandri scrie: „Eu mă pornesc mâni la țeară, lângă Fălțiceni. Până peste două luni nu-ți mai trimit nimic. Vină la iarmaroc în Fălțiceni să ne întâlnim“.

vine, după „Budapești Hirlap“. fără îndoială seniorei din expoziția de pasări din Beckerecul-Mare, o găină în venerabila vîrstă de 26 ani. Proprietarul ei este țaranul Petru Iuhasz, din Felső Muszla, un pasionat cultivator de pasări, care se îngrijește foarte mult de pasările sale.

Un pat cu muzică. Un tâmplar parizian a făcut un pat care nu-l obicinuit. Îndată ce te întinzi pe el, apăsarea trupului lucrează asupra unui mecanism, și îndată se aude „Berceuse de Jocelyn“, de defunctul Benjamin Gedard, care trebuie să adoarmă și pe cei mai refractari la influența lui Morfeu!

La capul patului se află un cadran, pe care poți arăta-torul la ora la care dorești să fii deșteptat, și exact la acel minut, muzica cântă câte-va bucăți din Wagner.

Aceasta e pentru străinătate; căci pentru Paris și Franța, patul execută o strălucită simfonie pe aria care e acolo la ordinea zilei:

Viens, Poupoule, viens!

Judecătorul și barbierul. — Un judecător englez care în același timp și un eminent jurist, luase obiceiul de a se rade în fiecare dimineață la același barbier. Cum e natural, o oarecare prietenie se stabilise între barbier și judecător. În timpul delicatei operații, ei stăteau de vorbă despre afaceri, despre politică. Într-o zi barbierul manifestă dorința de a învăța dreptul și îl ceru părerea.

Judecătorul crezu nemerit să-l încurajeze și îi promise de a îi da cărți ce îi vor fi de mare folos, așa că din aceea zi convorbirea a luat un caracter cu totul legal. Barbierul spunea judecătorului hănușele sale cu privire la interpretățiunile texturilor de lege.

— Domnule judecător, spunea el — admittând că s'ar ivi o chestiune în acest sens, ce ar trebui să fac?

Și judecătorul îi spunea părerea lui și procedura de urmat.

Multe luni trecură în acest chip și judecătorul era satisfăcut de elevul său.

În ochii săi barbierul făcea mari progrese. Însă un prieten îi destăinuie tot misterul.

Tezele, pe care barbierul le supunea judecătorului nu erau imaginare și părerile erau vândute pe sume mari la persoane interesante. Sub pretextul de a studia dreptul, barbierul își făcuse o clientelă bună.

Aflând astea, judecătorul se duse a doua zi să se radă.

Barbierul, pe când trăgea briciul pe curea, întrebă:

— Domnule judecător, ce trebuie făcut în cutare caz?

— Ce e de făcut — răspunse judecătorul. — Vino la mine acasă, adu-mi o hârtie de 100 franci și-ți voi spune îndată.

Faptele unui bandit. Un bandit, supranumit Calabrezul, terorizează de mai multe zile toată regiunea din Cannes.

Isprăvile acestui bandit sunt numeroase și sângeroase. Se povestește între altele că Duminecă dimineața, el a atacat pe un ciclist, dl Ott viticultor, care scobora liniștit coasta din Vallauris, cu mașina sa.

Cei doi oameni se găsiră față în față. Dar brigandul era în armat până în dinți și porunci viticultorului să se oprească și să se desbrace.

Și cum acesta, mai mult mort decât viu, nu prea executa repede ordinul, banditul îi zise:

— Grăbește-te, căci altfel te omor!

Nu era de stat la îndoială și dl Ott se execută în grabă.

— Golește-ți buzunarele! porunci banditul ținând mereu îndreptată spre viticultor pușca încărcată. Câți bani ai în portofel?

— Nu știu exact, bolborosi netericitul. O sută cincizeci de franci... Două sute de franci poate...

— Nu vreau să fii înșelat! Cât e exact? Numără!

Dl Ott numără.

— O sută optzeci de franci, spuse el.

— Bine. Pune banii alături de portofel. Scena aceasta dură zece minute. Acum dl Ott era în cămașă.

— Aide, reba rau-făcătorul. Îmbracă-ți pantalonii, înalță pe bicicletă și șterge-o repede la sănătoasă

Dl Ott n'asteaptă să i se spue de două ori.

Câteva ore după aceea, între Cannes și Vallauris, în cartierul La Calle, banditul întâlnește pe un vânător, d. Jacques Hugues, un bătrân de șaptezeci și doi de ani, care se odihnea la umbră, cu pușca atârnată.

— Desbracă-te! porunci banditul, reînțepând scena precedentă.

— Să mă desbrace? Și pentru ce? întrebă liniștit dl Hugues.

— Nu discuta!

Dl Hugues nu discuta de loc. El văzuse repede cu cine avea de atace. Puse imediat mâna pe pușcă și voi să tragă. Din nefericire banditul luse mai ager de cât el: un glonț de pușcă porni și bătrânul căzu jos, rănit de moarte de cătră mizerabil.

Tocmai după două ore cadavru lui Jacques Hugues fu găsit și transportat la Cannes, unde parchetul a deschis o anchetă.

Se crede că e vorba de o bandă de răufăcători al căror șef e „Calabrezul“, bandă organizată în scop de a jefui pe turiști și pe locuitorii din partea locului.

TELEGRAME.

Constantinopol 6 Dec. Marți lângă Bulakau, care se află la nord-vest 10 klm. de Uskub, o bandă de Bulgari a ucis două Mohamedani. Tot în aceeași zi au fost uciși și doi copii de creștin. Turcii susțin, că aceeași bandă a comis și fapta asta, creștinii însă afirmă, că Turcii i-au ucis din răzbunare pentru omorirea celor doi Mahomedani.

Londra, 6 Dec. Lui Standard îi se vestește cu datul de 15 c: O divizie întreagă rusească din Baicazia a primit ordin să plece spre frontiera afgană. În cercuri militare rusești se afirmă că asta s'a întâmplat din cauza, că vase engleze controlează escadra rusă din Baltica. Standard însă crede, că acest ordin stă în legătură cu împrejurarea, că chestia dardanelelor a ajuns în situație critică deci Rusia voeste în felul acesta să exercizeze presiune asupra Angliei.

POȘTA REDACȚIEI.

P. Ferenț. Inv. Petromani. Da.

ECONOMIE.

Arad, 7 Decembre st. n.

— Hală de vânzare în Arad. Planul înființării unei hale de vânzare în Arad, despre care s'a mai făcut vorbă, a ajuns iar la suprafață, în altă formă însă. „Reuniunea halei de vânzare a economilor maghiari“ care prevede o parte din trebuințele halelor de vânzare din Budapesta, voeste să înființeze în Arad filială și scopul acesta s'a pus în legătură cu „Reuniunea agricolă din Arad“. Comitetul reuniunii acestuia se va ocupa în ședința din 13 crt cu proiectele primite.

Atragem atenția on. public asupra articolului lui Igaz Sándor.

— Atragem atențiunea binevoitoare a public de dame asupra inseratului dlui H. Lajos farmacist în ARAD (Pécskai-út).

A apărut de Dr. Augustin Bunea canonic metrop. 1. *Metropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa*, schiță biografică, Blaj 1890, broșură de 41 pag. 20 fil. + 10 fil. porto postal.

2. *Cestiuni din dreptul și istoria bisericii românești unite*, Blaj 1893. Partea I. 269 pag. 8° scrisă de Dr. Alexandru Grama, costă 1 cor. 40 filerl. Partea II. 400 pag. 8° scrisă de Dr. Augustin Bunea, costă 2 cor.

3. *Episcopul Ioan Inocențiu Micu-Klein*, (1728—1751) Blaj 8° mare, 422+XVI pag. Costă 4 cor., (pentru România 5 lei).

4. *Istoria scurtă a bisericii rom. unite cu Roma*, în Schematismul arhidiecezei de A.-Iulia și Făgăraș pe a 1900, costă 8 cor.

5. *Statistica Românilor din Transilvania în anul 1750 făcută de năcarul episcopesc Petru Aron*, Sibiu 1901, costă 1 cor., + 10 fil., porto postal.

6. *Vechile episcopii românești: a Vadului, Geoașului, Silvașului și Belgradului*, Blaj 1903 8° 162 pag. Prețul 2 sor., 50 fil., (pentru România 3 lei).

7. *Episcopii P. P. Aron și Dionisie Novacovici*, sau istoria Românilor transilvăneni dela 1751 până la 1764, Blaj 1902. Prețul 4 cor. 50 filerl (pentru România 5 lei).

8. *Discursuri, Autonomia bisericească, Diverse*. Prețul 5 cor., (pentru România 6 lei).

Aceste cărți se pot procura dela tipografia semin. din Blaj (Balázsfalva) ori dela autorul spedându-se banii înainte, — ori contra rambursă. 390 — 19

Redactor responsabil: Sever Boen.

Editor-proprietar: George Nichin.

INSERTIUNI și RECLAME.

În Ardeal, într-un ținut curat românesc, în care se țin târguri de țeară și piețe de săptămână foarte cercetate, este de vânzare o farmacie care face circulație de șesă miș coroaane, cu șaptesprezece miș coroaane. Informațiunile se pot afla la administrația ziarului nostru. 436

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu.

== ARAD, Piața Libertății ==

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără p. prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

Primul atelier din Arad, pentru repararea de ciasornice și bijuterii.

Bijuterii, oroloage, aur călcat

și recușite de argint, seduli de amănetaie cumpără pentru prețurile cele mai mari ori le schimbă pentru obiecte noi

DEUTSCH IZIDOR

ciasornicar și giuvaergiu

ARAD, Strada Bisericii (Palatul minorităților.)

Isvorul cel mai estin de cumpărare de bijuterii și oroloage.

Se caută un învățacel.

Nr. Telefonului 438.

Nou atelier de lăcătușerie

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că sub

Nr. 17 de pe piața Libertății în Arad în casa d-lui Dr. Schwartz Jenő am deschis un

atelier de lăcătușerie

Primesc ori-ce lucrări aparținătoare în bransa aceasta pe lângă prețuri culante. Rugând spriginul On. public rămân cu

perfectă stimă

Schwitzer Dező

măestru lăcătuș.

Arad, Piața Libertății 17.

Nr. Telefonului 63.

Cărbuni de peatră de Petroșeni pentru Salon.

Briquette de cărbuni rotunzi de Tata.

Briquette de cărbuni

„ILSE“

de Prusia

cel mai ideal material de încălzit.

Se capătă pentru prețurile cele mai culante cu transport la

ROTH JÓZSEF

— întreprindere de transport de mobile. —

ARAD, Eötvös-ntea 3. sz.

Am onoare a aduce la binevoitoarea cunoștință a p. t. public, că dela 1 Dec. a. c., toate mărfurile se vor vinde pentru un preț general, și în fiecare cas acord rabat separat.

441 Cu deosebită stimă:

NADLER LAJOS

— Magazin de trusouri pentru bărbați și dame. —

ARAD, Piața Andrassy Nr. 16.

Telefon 651.

La Kilényi C. și C-nie

ARAD,

— Piața Andrassy Nr. 20, Palatul Fischer —
la „Globul albastru“.

Toate stofele de haine pentru dame se vând cu începere dela

28 Novembre

pentru preț mai mic de cât de fabrică. 439

Ocaziune rară!

Stofele se vând pentru toate prețurile acceptabile.

casiunea de a cumpăra foarte ieftin

stofe de haine pentru dame.

BANI

pe proprietăți de pământ, case până la 60—70% a valorii nominale cu amortizație de 5—62 ani.

Conform sumei împrumutate pe lângă 4, 4¹/₂, 5%.

Credit personal pe seama oficerilor, pensionarilor și funcționarilor.

Convertirea de datorii cu procente mari.

Imprumut anticipativ nu este.

Szathmáry Dezső

440 institut de împrumuturi de bani.

— ARAD, Strada Deák Ferenc Nr. 33. —

(edificiul camerei advocațiale).

— Agenți se acceptența. —

Au sosit mărfuri de eamnă!

Am onoare a recomanda p. t. public magazinul meu de tot felul de ciorapi de vară, de mânusi prodiate, de mătasă și de piele, de cămași Jager și de pantaloni, de giamantane de casă, jncaril pentru copii, precum și asortimentul meu bogat în bumbac, brodaril și pantlici și tot felul de mărfuri de Norimberga și manufactură. Tot odată recomand în binevoitoarea atențiunea p. t. public casa mea de brodatul ciorapilor, care există deja de mai mulți ani pe strada Forray, unde se confecționează cel mui culant și elegant, și se esecută prompt. — Rugând spriginul on. public

426 rămân cu deosebită stimă:

Szállassy Aladár.

— Se primesc cumande din provincie. —

Condițiunea principală a

FRUMȘETEI

este, ca fața și mâinile să fie fine, ear în scopul acesta mijlocul cel mai potrivit este

Crema-Gyöngy

care este cu desăvârșire inofensivă și face pelea fină de loc după o singură folosire.

În urma unei folosiri îndelungate mitesserii supărăcioși, alunițele și petele de ficat dispar.

Prețul un borcan 1 cor.

Săpun la Crema-Gyöngy 1 cor.

Se poate comanda dela:

farmacistul **HAUER LAJOS.**

ARAD, Pécskai-ut.

287

CREMA MARGARETA

a lui

FÖLDES

este un mijloc lipsit de grăsime, inofensivă cu efect grabnic și sigur, care face să dispară alunițele, petele de ficat, roșța de pe nas și de pe mână. Mijloc mai bun pentru obraji și mâni aspre nu există.

⊙ ⊙ **Efect instantaneu.** ⊙ ⊙

Prețul 1 cor.

442

Preparată de

FÖLDES KELEMEN

Farmacist în Arad.

Nr. Telefonului 111.

TIPOGRAFIA

„TRIBUNA“

ARAD, Strada Deák Ferencz Nr. 20.

Fiind aranjată din nou, bogat, cu literele cele mai moderne și cu rotațiune modernă, primește spre executare ori-ce lucrare ce se ține de arta tipografică.

Broșuri, opuri, manuale, tabelării în ori-ce mărime, registre pentru bănci, invitații la petreceri și cununii, plicuri, cap de scrisori, anunțuri funebre, cărți de vizită, etc. etc.

⊙ ⊙ *Executat cu gust fin, la timp și punctual, după sistemul cel mai nou.* ⊙ ⊙

Cerem și pe această cale binevoitorul sprigin al publicului românesc întru cât ar avea vr'o lucrare din cele mai sus înșirate a trimite spre executare și a ne recomanda în cerc cât mai larg tipografia noastră.

Având în vedere și sacrificiile mari ce le pretinde ziarul nostru național, credem că va afla mai iute răsunset acest anunț al nostru.

Telefon Nr. 502.